

اقتصاد جام جهانی و سرمایه داری (۲)

۴ اردیبهشت ۱۳۹۴ ساعت ۲۳:۱۷

در میان تمام ورزش های حرفه ای، فوتبال حرفه ای را باید تجلی واقعی روح سرمایه داری دانست. فقط فوتبال حرفه ای و نه دیگر ورزش های حرفه ای زیرا در فوتبال خصایصی هست که وقتی به صنعت فوتبال تبدیل شد آینه ای تمام عیار از سرمایه داری و غرب متمدن گردید.

اقتصاد و فوتبال

اقتصاد در تمام فعالیتهایی که در اجتماع صورت می گیرد نقشی تعیین کننده دارد یکی از این فعالیتها عرصه ورزش فوتبال است؛ جایی که هر کسی با هر سمت و سنی را جذب می کند. نقش اقتصاد در فوتبال را می توان به دو قسمت کلان و قسمت خرد تقسیم کرد. بخش کلان که بسیار مهم است نگاهی خاص به فوتبال دارد و در پی گسترش این رشته ورزشی، ایجاد کردن زیرساختهای درست و متناسب برای این رشته، ایجاد کردن شرایط مناسب برای مشارکت بخش خصوصی در فعالیتهای این رشته ورزشی و در نهایت جذب سرمایه کافی برای برگزاری مسابقات فوتبال دارد.

فوتبال حرفه ای، تجلی روح سرمایه داری

در میان تمام ورزش های حرفه ای، فوتبال حرفه ای را باید تجلی واقعی روح سرمایه داری دانست. فقط فوتبال حرفه ای و نه دیگر ورزش های حرفه ای زیرا در فوتبال خصایصی هست که وقتی به صنعت فوتبال تبدیل شد آینه ای تمام عیار از سرمایه داری و غرب متمدن گردید.

از زمانی که پدیده جهانی شدن به مرور به امری بدیهی برای همه ملت ها تبدیل شد، فوتبال حرفه ای نیز به عنوان بخشی از تفریح و تفرج جامعه جهانی که هر از چندی می تواند نماینده ملت های مختلف را دور هم جمع کند تا برنده ای مشخص شود و مایه سرگرمی دیگران شود، مورد توجه جوامع جهانی قرار گرفت و بسیاری از کشورها و شاید همه کشورها مشتاقانه به سمت تحقق فوتبالی حرفه ای گام برداشتند. فیفا نیز همان نقشی را که بانک جهانی و صندوق بین المللی پول که در تجویز نسخه برای اقتصاد کشورها دارند، بازی کرد و شروع به قانون نویسی و الزام کشورها به مراعات قوانین بین المللی کرد. و هر کشور موظف شد فدراسیون فوتبالی را مطابق با آنچه به مذاق فیفا خوش می آمد که باید نهادی مستقل از دولت و پیرو محض قوانین جهانی

فوتبال باشد، ساماندهی و تاسیس کند. یعنی مبدا کشوری به ارزش های والای فوتبال حرفه ای جسارت کند و سدی جلوی جریان فوتبالی سازی جوامع در حال توسعه ایجاد نماید. و بدین ترتیب فوتبال حرفه ای زاییده غرب سرمایه داری و ابزار گسترش روح سرمایه داری در جوامع مختلف است. فوتبال صنعتی عظیم شکل داده که میلیونها انسان را در گوشه کنار عالم مبهوت خود کرده و به افیون ملت ها تبدیل شده است. منابع مالی که در این ورزش سالیانه در گردش است رقمی نجومی است.

کارکردهای فوتبال و جام جهانی

فوتبال به عنوان یک پدیده ، دارای کارکردهای مختلفی می باشد که شناخت این کارکردها و نحوه تعامل آنها با پدیده های اجتماعی می تواند در بعد عملی برای بسیاری از معضلات جامعه مشکل گشا باشد. در گذشته خاستگاه اصلی فوتبال کسب لذت و سرگرمی بوده و جام جهانی فوتبال که از سال ۱۹۳۰ شروع شده بر پایه برنامه صلح تهیه و تدوین شده بود ، درست است که فوتبال جزء یکی از ورزشهای پر طرفدار محسوب شود اما المپیک ها و جام جهانی که کارکرد صلح در جهان ایفا می کردند امروزه بیشتر به کارکردی اقتصادی و رقابتی و به پدیده ای اجتماعی و جهانی تبدیل شده اند . پدیده ای که توانسته کل جامعه و جهان را تحت تا ثیر خود قرار دهد .

تجاری شدن و جهانی شدن فوتبال با برنامه ریزی های کلان ، مسائل خصوصی سازی ، سیاست های عمومی دولت ، رسانه های همگانی ، و سیاست های مربوط به سلامت جامعه رابطه تنگاتنگی دارد. در سطح میانی نیز شناخت چگونگی شکل گیری روندهای اجتماعی و مطالعه اثرات متقابل با پدیده فوتبال می تواند راهکار خوبی برای برنامه ریزان باشد. در سطح خرد نیز پدیده های اجتماعی مانند آرایش و پوشش ورزشکاران و اثرات آن بر فرهنگ و رفتار اجتماعی و شکل افراد در جامعه مورد توجه قرار می گیرد .

کارکرد اقتصادی جام جهانی فوتبال

از کارکردهای فوتبال بهبود وضعیت اقتصادی کشورها می باشد؛ فوتبال به عنوان ورزشی که برای اکثریت افراد لذت بخش باشد نقش دو چاندانی در این زمینه ایفا می کند و ورزش به انسانها یاد می دهد تا چگونه برای رسیدن به اهداف خود مشکلات را کنار گذاشته و بر تنبلی فائق بیاید. در بعد کلان نیز کارکرد اقتصادی می تواند بر کل جامعه تاثیر گذار باشد و اگر عده ای از فوتبال بعنوان صنعت یاد می کنند برای این است که بسیاری از مشاغل را در کنار خود بر جامعه ترویج می کند.

امروزه باشگاه های حرفه ای فوتبال، بنگاههای اقتصادی صنعت فوتبال به شمار می روند؛ به نظر می رسد تا زمانیکه نظام باشگاه داری حرفه ای توسعه نیابد نمی توان به به درآمدهای ناشی از فوتبال امید داشت؛ توسعه نظام باشگاه داری حرفه ای صنعت فوتبال کشور می تواند در اقتصاد کل کشور نیز سهم داشته باشد. و بدیهی است که توسعه این باشگاه ها به طور مستقیم و غیر مستقیم از دو جنبه تجاری و اقتصادی و ورزشی بر توسعه فوتبال تاثیر خواهد داشت. به طوری که بسیاری از کشورهای صاحب نام فوتبال

توانسته اند نقش مهمی در اقتصاد کلان کشورهای خود ایفا کنند. و حتی توسعه صنعت فوتبال تنها به کشورهای صاحب نام این ورزش نیز محدود نشده بلکه کشورهای آسیایی مثل ژاپن و کره و چین و کشورهای قاره آمریکا نیز توانسته اند با مدیریت مناسب، گام های اساسی را در جهت توسعه اقتصادی صنعت فوتبال خود بردارند.

داد و ستدهای میلیون دلاری برای نقل و انتقال بازیکنان، وجود حامیان مالی با سرمایه های کلان، خرید و فروش وسایل و کالاها و آرم تیم ها، معامله های میلیون دلاری برای تبلیغات اطراف زمین ورزشگاه ها، کسب درآمدهای کلان از محل حق پخش تلویزیونی مسابقات و قرار گرفتن باشگاه ها در اطراف بازار بورس، همگی نقش بسزایی در توسعه صنعت فوتبال ایفا نموده اند. و سرمایه داران بزرگ نیز با آگاهی از این امر به سرمایه گذاری در مسابقات فوتبال بویژه در مسابقات مهمی چون جام جهانی فوتبال مبادرت می کنند.

برگزاری مسابقات جام جهانی فرصت مغتنمی است برای سرمایه داران بزرگ تا از طرق و شیوه های گوناگون بر سرمایه خود بیفزایند. مسئولان و برگزار کنندگان مسابقات جام جهانی ساختار برگزاری مسابقات را به گونه ای طراحی می کنند که سرمایه گذاران در این بازی ها بتوانند بیشترین سود را از جنبه اقتصادی عاید شوند.

داد و ستدهای میلیون دلاری برای نقل و انتقال بازیکنان، وجود حامیان مالی با سرمایه های کلان، خرید و فروش وسایل و کالاها و آرم باشگاه های حرفه ای، معامله های میلیون دلاری برای تبلیغات اطراف زمین ورزشگاه ها، کسب درآمدهای کلان از محل حق پخش تلویزیونی مسابقات و قرار گرفتن باشگاه ها در اطراف بازار بورس، همگی نقش بسزایی در توسعه صنعت فوتبال ایفا نموده اند.

از دیگر نمونه هایی که در این زمینه می توان ذکر کرد اینکه به طور مثال حدوداً سه ماه قبل از برگزاری جام جهانی در آلمان کلیه هتل های این کشور رزرو شده و دو میلیون توریست وارد این کشور شده است و برای نزدیک به ۲۰ هزار نفر شغل موقت ایجاد شده است و بر اساس همین شواهد کارشناسان معتقدند در زمان برگزاری جام جهانی نرخ رشد ناخالص ملی آلمان به میزان ۲ درصد افزایش می یابد که می تواند در بهبود نسبی اوضاع اقتصادی این کشور نقش مهمی باشد.

به طور کلی ورزش فوتبال با توجه به محبوبیتی که در بین مردم جهان دارد و بویژه مسابقات جام جهانی فوتبال که با استقبال گسترده جهانی روبروست و تماشگران زیادی را به خود جلب می کند فرصت بسیار مغتنمی است برای سرمایه داران تا از این مسابقات برای سرمایه گذاری استفاده کرده و به سود آوری برسند. از این رو شاهد هستیم که در این مسابقات شرکتها و سرمایه گذاران بزرگ حضور یافته و به تبلیغات و بازاریابی و سرمایه گذاری مشغولند.

